

PARRY, JAMES RHYS ('Eos Eyas,' h.y. 'Eos Ewyas'; fl. 1570?-1625?), bardd a droes rai o'r salmau ar gân yn Gymraeg

Enw: James Rhys Parry
Ffugenw: Eos Eyas, Eos Ewyas
Plentyn: George Parry
Rhiant: Rhys Parry
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: bardd a droes rai o'r salmau ar gân yn Gymraeg
Maes gweithgaredd: Crefydd; Barddoniaeth
Awdur: William Llewelyn Davies

Ni wyddys mo flwyddyn ei eni nac amser ei farw, eithr gellir barnu ei fod yn aelod o ryw gangen o deulu Parry, Poston, sir Henffordd, a Llandefaelog-tre'r-graig, sir Frycheiniog - gweler ach y teulu arbennig hwn yn *Jones, Brecknockshire, a Llyfr Baglan, 37*. Os felly, bu James yn briod deirgwaith; ac y mae'n fwy na thebyg mai'r drydedd wraig oedd mam ei fab **George Parry**. Pan aeth y mab hwn i Rydychen (17 Ionawr 1633/4) fe'i disgrifir ef yn fab James Parry, 'Michael Church, Herefordshire.' Ceir 'cywyddau' ac 'englynion' gan James Parry (ac, efallai, gan ei dad Rhys Parry) yn **Llanstephan MS 50**. Eithr fe'i coffeir yn bennaf oherwydd iddo, fel **Edmwnd Prys** ac eraill gynning troi'r salmau Cymraeg ar gân. Ceir ei fersiwn ef mewn tair llawysgrif - B.M. Add. MS. 14895 a dwy yn y Llyfrgell Genedlaethol, sef **Cwrwmawr MS 28B** a **Peniarth MS 220**. Ceir manylion am gysylltiad Parry â'r **esgob William Morgan** ac â'r **archddiacon Edmwnd Prys** mewn fersiwn arall o'r salmau ar gân, sef fersiwn **George Parry**, mab James Parry - (yn **NLW MS 641C**). Yno dywed y mab fod y tad o deulu da yn Ewyas Lacy yn Swydd Henffordd (yng Nghymru hyd 1543), yn noddwr beirdd, ac yn fardd ei hunan, ac iddo roddi ei fersiwn i **William Morgan** pan oedd yn esgob Llandaf ac y bu i hyn symbylu **Edmwnd Prys** i wneud gwaith cyffelyb - i **Prys** ddefnyddio fersiwn Parry (gweler cyfieithiad o'r geiriau Lladin yn *Journal of the Welsh Bibliographical Society*, ii, 287). Gan mai o 1595 hyd 1601 yr oedd **Morgan** yn Llandaf gellir tybio mai dyna'r pryd y gwnaeth Parry ei waith.

Awdur

Syr **William Llewelyn Davies**, (1887 - 1952)

Ffynonellau

W. Ll. Davies, 'Welsh Metrical Versions of the Psalms' yn *Journal of the Welsh Bibliographical Society*, ii, 276-301, a'r ffynonellau a enwir yno
Bradney, 'George Parry,' *ibid.*, iii, 13-16

Darllen Pellach

Erthygl Wicipedia: **James Rhys Parry (Eos Eyas)**

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: **Q13129298**

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawffraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n **tudalen codi arian** am ragor o wybodaeth.

Arddull APA

LGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Ysgrifeddiadau
Llywodraeth Cymru
Copied by
Welsh Government